

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

RAZRED 29 (2)

IZDAN 1. APRILA 1924.

PATENTNI SPIS šte. 1800.

Prof. Dr. Emile Bronnert, industrijec, Mulhouse, Francoska.

Postopek za izdelovanje najfinijših viskoznošvilnih nitk kot odprta preja.

Prijava z dne 4. oktobra 1921.

Velja od 1. maja 1923.

Pri izdelovanju najfinejših umetnosvilnih niti iz viskoze, s pomočjo finopredilnega postopka s uporabo močnih izobornih sredstev in šobnih odprtih le srednje širine, nekako 0.10 mm. za vse nitne številke, opazujemo nedostatek, da se, iz duša izstopajoče fine nitke v teku leknenja, lahko prijanjajo druga drugi in se potem skepijo v svežnje, četudi se ravno ne zlepijo popolnoma med seboj. Ta nedostatek se opazuje zlasti pri uporabi predilnih kopeli, ki vsebujejo zmesi žveplene kisline s solmi, pri čemur volimo za dve številke niti potrebno kislinsko koncentracijo obratno proporcionalno kvadratnemu korenu iz nitine številke.

Po predležem izumu, se izognemo opisanimu nedostatku s tem, da dodamo predilni kopeli žveplasto, kislino najprimerneje v obliki bisulfita v taki množini, da se napravi na posameznih nitkah skrajno fin oklep iz izločenega žvepla, kateri zabranjuje skepenje nitk med leknenjem, katerega pa pozneje lahko na po sebi znan način zopet odstranimo. Množina bisulfita, ki naj se doda kopelimi, se ravna po sestavi kopeli. Prednostno uporabljamo pri tem amonijev sulfid, vendar pa se dajo doseči tudi z natrijevim bisulfitom dobri rezultati. Oba sledeča primera dasta rokovod za izvedbo postopka.

Primer I.

Predilni kopeli, ki vsebuje v litru

190 gr. žveplene kisline in

300 gr natrijevega sulfata,

dodamo žveplasto kislino v obliki

150 gr. bisulfita.

Primer II.

Predilni kopeli, ki vsebuje v litru

260 gr. žveplene kisline in

400 gr. natrijevega sulfata,

dodamo žveplasto kislino v obliki

50 gr. bisulfita.

Iz slednje kopeli se dajo presti nitke do 2 denierov navzdol.

Skepljenje nitk moremo zabraniti tudi s tem, da dodamo pri izdelovanju viskoze tej primerno množino sulfita. Pri uporabi predilnih kopeli v sestavi, ki je podana v obeh gorenjih primerih, bi morali dodati na 1 kgr. celuloze nekako 50 gr. kakega neutralnega sulfita. Če bi dodali manj sulfita, potem bi morali manjkajoče pozneje dostaviti kopeli.

Vsebuje-li kopel dovolj soli, potem moremo dodati tudi primerno množino proste žveplaste kisline.

Nasvetovalo se je že, da bi se pridalo viskozi neutralen sulfid, zato da se izognemo dozorevanju viskoze, in izoboriti z natrijevim bisulfitom. Tvorba skepljenje nitk zabranjujočega žveplenega oklepa s finimi nitkami pa ni bila pri tem niti nameravana niti dosežena, zlasti ker še niso bili znani tako fine nitke viskoze in finopredilni postopek.

Opisani postopek poteka posebno ugodno potem, če dodamo, kot že naznačeno viskozi amonijev sulfid. Amoniak pusti potem, da potече menjoučinek med kislino predilne ko-

Ako smo podvzeli cvirnanje že pri predenju nitk, na pr. v cintrifugah, potem žveplo nikakor ne zabranjuje cvirnanja, fiksira pa scvirnane nitke po posušenju. Sploh tvori žvepleni oklep tako dobro varstvo posameznim nitkam proti mehanskemu poškodovanju nitij pri njih obdelovanju, da je primerno, da obrezžveplimo niti šele po stkanju. Nit se izkaže pod takimi okoliščinami kot posebno kriticna.

1.) Postopek, da se pri fini preji viskozno-svilenih nitk, s pomočjo močnih izobornih sredstev zabrani zanzanje posameznih nitk, da torej dosežemo kritnomočne nitke, s tem označen, da dodamo v svrhu proizvajanja skepljenje nitk zabranjujočega žveplene ga oklepa na nitkah predilni kopeli žveplasto kislin o, zlasti v obliki bisulfita.

2) Izvedbena oblika postopka po zahtevu 1.), s tem označena da dodamo viskozi pri njenem pripravljenju kak sulfat.

Priloga s dne 4. oktobra 1981. Velja od 1. maja 1983.